A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (hetedik tanács)

2023. december 21.*

„Előzetes döntéshozatal – Büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés – 2002/584/IB kerethatározat – Európai elfogatóparancs – A 4a. cikk (1) bekezdése – A tagállamok közötti átadási eljárások – Végrehajtási feltételek – A végrehajtás mérlegelhető megtagadásának okai – Kivételek – Kötelező végrehajtás – A terhelt távollétében kiszabott büntetés – A »határozat meghozatalát eredményező tárgyalás« fogalma – A korábban kiszabott büntetések megváltoztatására irányuló eljárás – Összbüntetésbe foglaló határozat – Az érintettnek a tárgyaláson való személyes jelenléte nélkül hozott határozat – A terhelt távollétében hozott határozat esetén az érintett személy átadásának abszolút tilalmát előíró nemzeti szabályozás – Az összhangban álló értelmezés kötelezettsége”

A C-396/22. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Kammergericht Berlin (berlini regionális felsőbíróság, Németország) a Bírósághoz 2022. június 15-én érkezett, 2022. június 14-i határozatával terjesztett elő

a **Generalstaatsanwaltschaft Berlin**

által kezdeményezett, európai elfogatóparancs végrehajtására irányuló eljárásban,

A BÍRÓSÁG (hetedik tanács),

tagjai: F. Biltgen tanácselnök (előadó), N. Wahl és M. L. Arastey Sahún bírák,

főtanácsnok: P. Pikamäe,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a német kormány képviseletében J. Möller, P. Busche, M. Hellmann és R. Kanitz, meghatalmazotti minőségben,

– a lengyel kormány képviseletében B. Majczyna, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében S. Grünheid és H. Leupold, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: német.

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 2009. február 26-i 2009/299/IB tanácsi kerethatározattal (HL 2009. L 81., 24. o.) módosított, az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat (HL 2002. L 190., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 34. o.; a továbbiakban: 2002/584 kerethatározat) 4a. cikke (1) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a szabadságvesztés-büntetés Lengyelországban történő végrehajtása céljából egy lengyel állampolgárral szemben kibocsátott európai elfogatóparancs Németországban történő végrehajtásával kapcsolatos eljárás keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 A 2002/584 kerethatározatnak „Az európai elfogatóparancs meghatározása és végrehajtásának kötelezettsége” című 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az európai elfogatóparancs egy tagállamban kibocsátott igazságügyi hatósági határozat, amely azt a célt szolgálja, hogy egy másik tagállam a büntetőeljárás lefolytatása, szabadságvesztés-büntetés, illetve szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása végett a keresett személyt elfogja és átadja.

(2) A tagállamok minden európai elfogatóparancsot a kölcsönös elismerés elve alapján és e kerethatározat rendelkezéseinek megfelelően hajtanak végre.

(3) E kerethatározat nem érinti az [EUSZ] 6. cikkében biztosított alapvető jogok és alapvető jogelvek tiszteletben tartásának a kötelezettségét.”

4 E kerethatározat „Határozatok, amelyeket olyan tárgyaláson hoztak, amelyeken az érintett személy nem volt személyesen jelen” című 4a. cikkének (1) bekezdése a következőképpen szól:

„A végrehajtó igazságügyi hatóság abban az esetben is megtagadhatja a szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása céljából kibocsátott európai elfogatóparancs végrehajtását, ha az érintett személy személyesen nem volt jelen a határozat meghozatalát eredményező tárgyaláson, kivéve, ha az európai elfogatóparancs szerint a kibocsátó tagállam nemzeti jogában meghatározott további eljárási követelményekkel összhangban:

a) az érintett személyt kellő időben:

i. személyesen idézték, és ily módon tájékoztatták annak a tárgyalásnak a kitűzött időpontjáról és helyéről, amely a határozat meghozatalához vezetett, vagy az érintett más módon ténylegesen hivatalos tájékoztatást kapott a szóban forgó tárgyalás kitűzött időpontjára és helyére vonatkozóan, mégpedig oly módon, hogy egyértelműen megállapítást nyert, hogy a kitűzött tárgyalásról tudomást szerzett;

valamint

ii. tájékoztatták arról, hogy a határozat meghozatalára meg nem jelenése esetén is sor kerülhet;

[…]”

A német jog

5 Az 1982. december 23-i Gesetz über die internationale Rechtshilfe in Strafsachen (a nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló törvény, BGBl. 1982. I, 2071. o.) 1994. június 27-én kihirdetett változatának (BGBl. 1994. I, 1537. o.; a továbbiakban: IRG) 83. §-a (1) bekezdésének 3. pontja előírja:

„Nem engedélyezhető a kiadatás, ha

[…]

3. a büntetés végrehajtása iránti megkeresés esetén az elítélt nem jelent meg személyesen az elítélést eredményező tárgyaláson […].”

6 A Strafprozessordnung (a büntetőeljárásról szóló törvény) 460. §-a előírja, hogy utólag a Strafgesetzbuch (büntető törvénykönyv) 55. §-a értelmében vett összbüntetési ítéletet kell hozni, és a büntetőeljárásról szóló törvény 462. §-ának (1) bekezdése pontosítja, hogy az illetékes bíróság a határozatát tárgyalás tartása nélkül, végzéssel hozza meg.

A lengyel jog

7 A Kodeks postępowania karnego (a büntetőeljárásról szóló törvénykönyv, a továbbiakban: kpk) 139. cikkének 1. §-a lényegében előírja annak lehetőségét, hogy a kézbesítés a személy által utoljára megadott címen is történhet, amennyiben új címet nem jelentett be.

8 A kpk 75. cikkének 1. §-a értelmében a terhelt köteles bejelenteni a büntetőeljárás során a címében bekövetkező változásokat.

9 A Kodeks karnynak (büntető törvénykönyv) az alapügy tényállásának megvalósulása idején alkalmazandó 86. cikke lényegében úgy rendelkezik, hogy az összbüntetési ítélet meghozatala keretében az összbüntetés alsó határa a leghosszabb időtartamú egyedi büntetés, felső határa pedig az összes egyedi büntetés összege, mindemellett meghatározza az ilyen összbüntetés konkrét felső határát.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

10 A lengyel hatóságok a kérdést előterjesztő bírósághoz, a Kammergericht Berlinhez (berlini regionális felsőbíróság, Németország) egy lengyel állampolgárral szemben a Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim (Piotrków Trybunalski-i regionális bíróság, Lengyelország) által 2021. február 5-én kibocsátott európai elfogatóparancs végrehajtása iránti kérelemmel fordultak. Ez az európai elfogatóparancs az érintett személynek a Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim (Piotrków Trybunalski-i kerületi bíróság, Lengyelország) 2019. október 30-i összbüntetési ítéletében (a továbbiakban: 2019. október 30-i összbüntetési ítélet) vele szemben kiszabott három év szabadságvesztés-összbüntetés végrehajtása – amelyből még két év tizenegy hónap és huszonhét nap végrehajtandó – céljából történő elfogására és e hatóságoknak történő átadására irányul.

11 A 2019. október 30-i összbüntetési ítélet a Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim (Piotrków Trybunalski-i kerületi bíróság) által hozott több büntetőítéletet is magában foglal, nevezetesen az érintett személlyel szemben korábban kiszabott több büntetést összbüntetésbe foglaló 2019. április 25-i ítéletet és egy 2019. június 10-i ítéletet.

12 Az érintett személyesen megjelent, vagy őt hivatalból kirendelt védő képviselte a 2019. április 25-i ítéletben összbüntetésbe foglalt egyes büntetések kiszabásához vezető eljárásokban. Ezzel szemben a 2019. június 10-i ítéletet és a 2019. október 30-i összbüntetési ítéletet a terhelt távollétében hozták. Ugyanakkor az ezen ítéletek meghozatalát megelőző tárgyalásokra való idézéseket, amelyeket az illetékes lengyel hatóságok az érintett személynek a lengyel posta értesítése útján, az általa állandó lakóhelyként megjelölt címre küldtek meg, a kpk 139. cikkének 1. §-a értelmében kézbesítettnek kell tekinteni.

13 A Generalstaatsanwaltschaft Berlin (berlini főügyészség, Németország) először az érintett személy kiadatási őrizetbe vételének elrendelését kérte a lengyel hatóságoknak való átadása céljából. Majd megállapította, hogy az IRG 83. §-a (1) bekezdésének 3. pontja, amely a 2002/584 kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdését ülteti át a német jogba, akadályát képezi ezen átadásnak. Álláspontja szerint a kpk 139. cikkének 1. §-a értelmében kézbesítettnek tekintett idézés nem garantálhatja, hogy az érintettet ténylegesen tájékoztatták a tárgyalás időpontjáról és helyéről, amint azt a Bíróságnak a többek között a 2016. május 24-i Dworzecki ítéletből (C-108/16 PPU, EU:C:2016:346) eredő ítélkezési gyakorlata megköveteli. Jelenleg tehát az érintett személy átadása nem teljesíthetőnek nyilvánítását kéri.

14 A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy a jelen ügyben teljesül a cselekmény kettős büntethetőségére vonatkozó, az átadás alapjául szolgáló feltétel, amely annak ellenőrzéséből áll, hogy a felrótt cselekmények az együttműködni hivatott két tagállamban bűncselekménynek minősülnek-e.

15 Elsősorban, a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy a 2002/584 kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdésében szereplő „határozat meghozatalát eredményező tárgyalás” fogalmát úgy kell-e értelmezni, hogy az vonatkozik a korábban kiszabott büntetések utólagos egybefoglalásával összbüntetésbe foglaló ítélethez vezető olyan eljárásra, amely során az ezen ítéletet meghozó hatóság nem vizsgálhatja felül a bűnösség megállapítását, és nem változtathatja meg a korábban kiszabott büntetéseket.

16 A kérdést előterjesztő bíróság e tekintetben megjegyzi, hogy a 2017. augusztus 10-i Zdziaszek ítéletben (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629) a Bíróság kimondta, hogy e fogalom az összbüntetési ítélethez vezető eljáráshoz hasonló olyan későbbi eljárásra is vonatkozik, amelynek eredményeképpen meghozzák az eredetileg kiszabott büntetés mértékét jogerősen megváltoztató határozatot, amennyiben az utóbbi határozatot elfogadó hatóság e tekintetben bizonyos mérlegelési jogkörrel rendelkezik.

17 A jelen ügyben a lengyel bíróságok által szolgáltatott információkból kitűnik, hogy a korábban kiszabott büntetések utólagos összbüntetésbe foglalására irányuló eljárás keretében a bíróság a releváns nemzeti szabályozás értelmében bizonyos mérlegelési mozgástérrel rendelkezik, mivel belátása szerint olyan összbüntetést szabhat ki, amelynek alsó határa a leghosszabb időtartamú egyedi büntetés, felső határa pedig az összes egyedi büntetés összege. Mivel azonban a 2019. október 30-i összbüntetési ítélet nem járt az érintett személy bűnössége megállapításának felülvizsgálatával, sem pedig a korábban kiszabott büntetések megváltoztatásával, a kérdést előterjesztő bíróságnak kétségei vannak afelől, hogy az ilyen ítélet ténylegesen a 2002/584 kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „határozat meghozatalát eredményező tárgyalás” fogalma alá tartozhat-e.

18 A kérdést előterjesztő bíróság kétségeit az is alátámasztja, hogy álláspontja szerint a 2002/584 kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdése kizárólag akkor alkalmazandó, ha a korábban kiszabott büntetések összbüntetésbe foglalására irányuló eljárásban tárgyalás alapján hoznak ítéletet. Márpedig, többek között a német jogban nem ez a helyzet. Ennélfogva úgy véli, hogy a különböző tagállamokban a büntetőeljárás megszervezésében mutatkozó eltérésekre tekintettel fennáll annak a veszélye, hogy az alkalmazandó nemzeti jog függvényében az ilyen eljárás vagy e rendelkezés hatálya alá tartozik, vagy nem.

19 Másodsorban, a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy az uniós jog elsőbbségének elvével ellentétes-e az olyan nemzeti szabályozás, mint az IRG 83. §-a (1) bekezdésének 3. pontja, amely a terhelt távollétében történő elítélés esetét az európai elfogatóparanccsal érintett személy átadásának „abszolút akadályaként” szabályozza, jóllehet a 2002/584 kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdése, amelyet e szabályozás ültet át a német jogba, e tekintetben csak egy mérlegelhető megtagadási okot ír elő.

20 A kérdést előterjesztő bíróság szerint ez utóbbi rendelkezést nem teljeskörűen ültették át a német jogba, mivel az IRG 83. §-a (1) bekezdésének 3. pontja nem teszi lehetővé, hogy a végrehajtó igazságügyi hatóság a terhelt távollétében történő elítélés esetén mérlegelési jogkörével éljen.

21 A kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy a 2019. június 24-i Popławski ítéletben (C-573/17, EU:C:2019:530, 69., 72., 73. és 76. pont) a Bíróság kimondta, hogy bár a 2002/584 kerethatározat közvetlen alkalmazása kizárt, mivel nem bír közvetlen hatállyal, a végrehajtó igazságügyi hatóságnak a nemzeti jogot e kerethatározattal összhangban kell értelmeznie annak érdekében, hogy megvalósuljon az általa elérni kívánt eredmény, e jog *contra legem* értelmezése azonban kizárt.

22 A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy nem tudja akként értelmezni az IRG 83. §-a (1) bekezdésének 3. pontját, hogy az az érintett személy átadása előtti akadály vizsgálata keretében olyan mérlegelési mozgásteret biztosítana számára, amely lehetővé tenné, hogy az átadást az ezen § (2)–(4) bekezdésében előírt kivételek ellenére teljesíthetőnek nyilvánítsa. Úgy véli, hogy a 2002/584 kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdése és az e tekintetben

rendelkezésére állni hivatott mérlegelési mozgástér alapján meg kellene tudnia állapítani, hogy az ügy körülményeire tekintettel az érintett személy meghallgatáshoz való jogát megfelelően tiszteletben tartották, és hogy ezért az érintett személy átadása teljesíthető.

23 Első ránézésre ugyanis azok a körülmények, amelyek között az idézésről az érintett személyt értesítették, a kérdést előterjesztő bíróság szerint úgy tekinthetők, mint amelyek nem biztosítják kellőképpen, hogy az érintett személynek bizonyosan tudomására hozták a 2019. október 30-i összbüntetési ítélet alapjául szolgáló tárgyalás időpontját, amint azt a Bíróságnak a többek között a 2016. május 24-i Dworzecki ítéletből (C-108/16 PPU, EU:C:2016:346) eredő ítélkezési gyakorlata megköveteli, és ennélfogva nem felelnek meg a 2002/584 kerethatározat 4a. cikke (1) bekezdése a) pontjának i. alpontjában előírt követelményeknek. Mindazonáltal ezen ítélet 50. és 51. pontjából kitűnik, hogy az érintett végrehajtó igazságügyi hatóság más körülményeket is figyelembe vehet, többek között az érintett által tanúsított magatartást, amelyek lehetővé teszik számára, hogy meggyőződjön arról, hogy az átadás nem járt az érintett védelemhez való jogának sérelmével, mivel különös figyelem tulajdonítható az érintett „gondossága nyilvánvaló hiányának”, különösen, ha úgy tűnik, hogy az érintett megpróbált kibújni az információ részére történő kézbesítése elől. Márpedig a jelen ügyben nem vitatott, hogy az érintett azzal, hogy nem jelentette be az illetékes lengyel hatóságoknak a tényleges lakcímét, megakadályozta a 2019. október 30-i összbüntetési ítélet alapjául szolgáló tárgyalásra való idézését.

24 E körülmények között a Kammergericht Berlin (berlini regionális felsőbíróság, Németország) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Az utólagos összbüntetésbe foglalásra irányuló eljárás is a [2002/584] kerethatározat 4a. cikke (1) bekezdésének hatálya alá tartozik-e, ha a határozatot tárgyalás alapján hozzák meg ugyan ítélet útján, az ítéletben azonban sem a bűnösség megállapítása nem vizsgálható felül, sem az egyes cselekmények tekintetében kiszabott büntetések nem változtathatók meg?

2) Összeegyeztethető-e az uniós jog elsőbbségével, hogy az [IRG] 83. §-a (1) bekezdésének 3. pontjában a német jogalkotó abszolút átadási akadályként szabályozta az érintett távollétében történő elítélésének esetét, jóllehet a [2002/584] kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdése csak mérlegelhető megtagadási okot ír elő e tekintetben?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

25 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2002/584 kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy a „határozat meghozatalát eredményező tárgyalás” e rendelkezésben szereplő fogalma vonatkozik a korábban kiszabott büntetések utólagos egybefoglalásával összbüntetésbe foglaló ítélethez vezető olyan eljárásra, amely során az ezen ítéletet meghozó hatóság nem vizsgálhatja felül az érintett bűnösségének megállapítását, és nem is változtathatja meg a korábban kiszabott büntetéseket.

26 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a 2002/584 kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „határozat meghozatalát eredményező tárgyalás” fogalmát az uniós jog önálló fogalmaként kell tekinteni, és a tagállami

minősítésektől függetlenül egységesen kell értelmezni az Unió területén (lásd ebben az értelemben: 2017. augusztus 10-i Tupikas ítélet, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, 67. pont; 2017. december 22-i Ardic ítélet, C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, 63. pont).

27 E fogalmat úgy kell értelmezni, mint amely azon eljárást jelöli, amely az európai elfogatóparancs végrehajtása keretében átadni kért személy jogerős elítélését eredményező bírósági határozathoz vezetett (2017. augusztus 10-i Tupikas ítélet, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, 74. pont; 2023. március 23-i Minister for Justice and Equality [Felfüggesztés megszüntetése] ítélet, C-514/21 és C-515/21, EU:C:2023:235, 52. pont).

28 A Bíróság pontosította, hogy abban az esetben, amikor az egymást követő határozatokhoz vezető eljárás több fokon zajlott, amelyek közül legalább az egyiket az érintett személy távollétében hozták, a „határozat meghozatalát eredményező tárgyalásnak” a 2002/584 kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdése szerinti fogalma alatt azon eljárást kell érteni, amely e határozatok közül az utolsóhoz vezetett, amennyiben a szóban forgó bíróság – a terhelő és az enyhítő bizonyítékokra kiterjedő ténybeli és egyben jogi vizsgálatot követően, amely adott esetben magában foglalja az érintett egyéni helyzetének figyelembevételét is – jogerősen határozott e személy bűnösségéről, valamint szabadságelvonással járó intézkedéshez hasonló büntetést szabott ki rá (2017. augusztus 10-i Tupikas ítélet, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, 81. pont).

29 Ezenkívül a Bíróság megállapította, hogy az eljárás későbbi szakaszában hozott és korábban kiszabott egy vagy több szabadságvesztés-büntetés megváltoztatására irányuló ítélet – noha annak meghozatalára azt követően kerül sor, hogy az érintettet egy vagy több határozattal egy vagy több büntetésre ítélték – semmiképpen nem érinti a bűnösség e korábbi határozatokkal való megállapítását, amely ezért jogerősen megtörtént (2017. augusztus 10-i Zdziaszek ítélet, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, 84. pont).

30 Egyrészt az ilyen ítélet megváltoztatja a kiszabott büntetés vagy büntetések időtartamát, és ennélfogva meg kell különböztetni a szabadságvesztés-büntetés végrehajtásának részletes szabályaira vonatkozó intézkedésektől. Másrészt az összbüntetésbe foglaló ítélethez hasonló határozathoz vezető eljárás, amely az érintettel szemben korábban kiszabott egy vagy több büntetést egyetlen új büntetésbe foglalja, szükségképpen kedvezőbb eredményhez vezet az érintettre nézve. Így például többszörös elítélés esetén, amelyek mindegyike büntetés kiszabását tartalmazta, a kiszabott büntetések összbüntetésbe foglalhatók, amely rövidebb időtartamú, mint a korábbi különböző határozatokkal kiszabott különböző büntetések összege (2017. augusztus 10-i Zdziaszek ítélet, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, 85. és 86. pont).

31 Az eljárás tisztességes jellegének tiszteletben tartása magában foglalja az érintett azon jogát, hogy azon jelentős következmények miatt részt vegyen a tárgyalásokon, amelyeket azok a rá kiszabandó büntetés mértékére gyakorolhatnak. Így az összbüntetésbe foglalásra irányuló különös eljárás nem pusztán formális és számtani műveletnek minősül, hanem mérlegelési mozgásteret biztosít a büntetés mértékének meghatározása tekintetében különösen az érintett helyzetének vagy személyiségének, vagy enyhítő és súlyosító körülmények figyelembevétele révén. E tekintetben nem releváns az a kérdés, hogy az érintett bíróság rendelkezik-e hatáskörrel a korábban kiszabott büntetés súlyosbítására (2017. augusztus 10-i Zdziaszek ítélet, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, 87–89. pont).

32 Ennélfogva az összbüntetésbe foglaló ítélethez vezető olyan eljárást, amely a korábban kiszabott szabadságvesztés-büntetések újbóli meghatározását eredményezi, irányadónak kell tekinteni a 2002/584 kerethatározat 4a. cikke (1) bekezdésének alkalmazása szempontjából, amennyiben

mérlegelési mozgásteret biztosít e tekintetben az illetékes hatóság számára, és olyan határozathoz vezet, amely jogerősen dönt a büntetésről (2017. augusztus 10-i Zdziaszek ítélet, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, 90. pont).

33 Ebből következik, hogy a 2002/584 kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdésében szereplő „határozat meghozatalát eredményező tárgyalás” fogalma vonatkozik a 2019. október 30-i összbüntetési ítélethez hasonló, összbüntetésbe foglaló ítéletre, mivel a kérdést előterjesztő bíróság által szolgáltatott információkból kitűnik, hogy az ezen ítélethez vezető eljárás mérlegelési mozgásteret hagy az összbüntetés mértékének meghatározása tekintetében.

34 Következésképpen az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2002/584 kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a „határozat meghozatalát eredményező tárgyalás” e rendelkezésben szereplő fogalma vonatkozik a korábban kiszabott büntetések utólagos egybefoglalásával összbüntetésbe foglaló ítélethez vezető olyan eljárásra, amely során az ezen ítéletet meghozó hatóság nem vizsgálhatja felül az érintett bűnösségének megállapítását, és nem is változtathatja meg a korábban kiszabott büntetéseket, de mérlegelési mozgástérrel rendelkezik ezen összbüntetés mértékének meghatározása tekintetében.

A második kérdésről

35 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az uniós jog elsőbbségének elvével ellentétes-e a 2002/584 kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdését átültető, az alapügyben szóban forgóhoz hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely általános jelleggel kizárja a végrehajtó igazságügyi hatóság azon lehetőségét, hogy a büntetés végrehajtása céljából kibocsátott európai elfogatóparancsot végrehajtsa, ha az érintett nem volt személyesen jelen az érintett határozat meghozatalát eredményező tárgyaláson.

36 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 2002/584 kerethatározat az 1. cikkének (2) bekezdésében előírja azon szabályt, amely szerint a tagállamok minden európai elfogatóparancsot a kölcsönös elismerés elve alapján és e kerethatározat rendelkezéseinek megfelelően hajtanak végre. Kivételes körülményektől eltekintve a végrehajtó igazságügyi hatóságok tehát csak az említett kerethatározatban kimerítően felsorolt esetekben tagadhatják meg az ilyen elfogatóparancs végrehajtását. Az európai elfogatóparancs végrehajtását kizárólag az ott kimerítő jelleggel felsorolt feltételekhez köthetik. Következésképpen, mivel az európai elfogatóparancs végrehajtása a főszabály, a végrehajtás megtagadása kivételként tekintendő, amelyet szigorúan kell értelmezni (2017. augusztus 10-i Tupikas ítélet, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, 50. pont).

37 Így a 2002/584 kerethatározat kifejezetten meghatározza egyrészt az európai elfogatóparancs végrehajtása kötelező megtagadásának (a kerethatározat 3. cikke), másrészt pedig mérlegelhető megtagadásának okait (a kerethatározat 4. és 4a. cikke). Közelebbről, ugyanezen kerethatározat 4a. cikke korlátozza az európai elfogatóparancs végrehajtása megtagadásának lehetőségét, továbbá egyértelműen és egységesen felsorolja azokat a feltételeket, amelyek esetén nem tagadható meg azon határozat elismerése és végrehajtása, amelyet olyan tárgyalást követően hoztak, amelyen az érintett személy nem volt személyesen jelen (2017. augusztus 10-i Tupikas ítélet, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, 53. pont).

38 A 2002/584 kerethatározat 4a. cikke (1) bekezdésének szövegéből az következik, hogy az a szabadságvesztéssel járó büntetések és szabadságelvonással járó intézkedések végrehajtása céljából kibocsátott európai elfogatóparancsok teljesítése megtagadásának egy fakultatív okáról

rendelkezik, ha az érintett nem volt személyesen jelen a határozat meghozatalához vezető tárgyaláson. E lehetőséghez azonban négy – e rendelkezés a)–d) pontjaiban meghatározott – olyan kivétel társul, amely esetén az érintett végrehajtó igazságügyi hatóság nem tagadhatja meg a hozzá intézett európai elfogatóparancs teljesítését (lásd ebben az értelemben: 2013. február 26-i Melloni ítélet, C-399/11, EU:C:2013:107, 40. pont).

39 Következésképpen a végrehajtó igazságügyi hatóság megtagadhatja a szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása céljából kibocsátott európai elfogatóparancs végrehajtását, ha az érintett személyesen nem volt jelen az érintett határozat meghozatalát eredményező tárgyaláson, kivéve ha ezen európai elfogatóparancs szerint a 2002/584 kerethatározat 4a. cikke (1) bekezdésének a)–d) pontjában meghatározott feltételek teljesülnek (2017. augusztus 10-i Tupikas ítélet, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, 54. pont).

40 Ebből következik, hogy a végrehajtó igazságügyi hatóság az érintettnek a határozat meghozatalához vezető tárgyalásról való távolmaradása ellenére is köteles az európai elfogatóparancsot végrehajtani, amennyiben az e kerethatározat 4a. cikke (1) bekezdésének a), b), c) vagy d) pontjában szereplő valamelyik körülmény fennállása beigazolódik (2017. augusztus 10-i Tupikas ítélet, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, 55. pont).

41 A Bíróságnak már alkalma nyílt pontosítani, hogy mivel e 4a. cikk az európai elfogatóparancs végrehajtása mérlegelhető megtagadásának esetét írja elő, a végrehajtó igazságügyi hatóság – még annak megállapítását követően is, hogy a jelen ítélet előző pontjában említett esetek nem vonatkoznak az európai elfogatóparancs hatálya alá tartozó személy helyzetére – figyelembe vehet más olyan körülményeket, amelyek lehetővé teszik számára, hogy meggyőződjön arról, hogy az átadás nem jár az érintett védelemhez való jogának sérelmével (lásd ebben az értelemben: 2017. augusztus 10-i Zdziaszek ítélet, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, 107. pont; 2020. december 17-i Generalstaatsanwaltschaft Hamburg ítélet, C-416/20 PPU, EU:C:2020:1042, 51. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

42 Ezen értékelés keretében a végrehajtó igazságügyi hatóság így az érintett személy által tanúsított magatartást is figyelembe veheti. Az átadási eljárás e szakaszában ugyanis kiemelten figyelembe lehet venni többek között azt, hogy az érintett személy megpróbálta elkerülni a neki címzett értesítés kézbesítését (2020. december 17-i Generalstaatsanwaltschaft Hamburg ítélet, C-416/20 PPU, EU:C:2020:1042, 52. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

43 Ebből következik, hogy amikor a végrehajtó igazságügyi hatóság azt vizsgálja, hogy a 2002/584 kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdésében előírt feltételek valamelyike teljesül-e, nem akadályozható meg abban, hogy meggyőződjön az érintett személy védelemhez való jogának tiszteletben tartásáról azáltal, hogy e tekintetben megfelelően figyelembe veszi az előtte folyamatban lévő ügyet jellemző összes körülményt, ideértve azokat az információkat is, amelyekkel ő maga is rendelkezhet.

44 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság által szolgáltatott információkból az következik, hogy az alapügyben szóban forgó német szabályozás általános jelleggel kötelezi az érintett végrehajtó igazságügyi hatóságot arra, hogy a terhelt távollétében történő elítélés esetén megtagadja az európai elfogatóparancs végrehajtását. E szabályozás egyáltalán nem hagy mérlegelési mozgásteret e végrehajtó igazságügyi hatóság számára annak vizsgálata terén, hogy az ügy körülményei alapján fennáll-e a 2002/584 kerethatározat 4a. cikke (1) bekezdésének

a)–d) pontjában említett helyzetek valamelyike, hogy az érintett személy védelemhez való joga tiszteletben tartottnak tekinthető-e, és ebből következően az érintett európai elfogatóparancs végrehajtása mellett döntsön.

45 E körülmények között meg kell állapítani, hogy az ilyen nemzeti szabályozás ellentétes a 2002/584 kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdésével.

46 Emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság kimondta, hogy az uniós jog elsőbbségének elvét úgy kell értelmezni, hogy az nem követeli meg valamely nemzeti bíróságtól, hogy mellőzze az adott állam jogának egy olyan kerethatározat rendelkezéseivel összeegyeztethetetlen rendelkezésének alkalmazását, mivel e kerethatározat nem bír közvetlen hatállyal. A tagállamok hatóságainak – ideértve a bíróságokat is – azonban a nemzeti jogukat a lehető legteljesebb mértékben az uniós joggal összhangban állóan, oly módon kell értelmezniük, hogy az lehetővé tegye számukra, hogy a szóban forgó kerethatározat céljával összeegyeztethető eredményt érjenek el (2019. június 24-i Popławski ítélet, C-573/17, EU:C:2019:530, 109. pont).

47 Bár a kerethatározatoknak nincs közvetlen hatályuk, kötelező jellegük mindazonáltal arra kötelezi a nemzeti hatóságokat, hogy – e kerethatározatok átültetésére előírt határidő leteltét követően – a belső jogukat ezekkel összhangban állóan értelmezzék. A nemzeti jog alkalmazásakor tehát e hatóságok kötelesek ezt a lehető legteljesebb mértékben e kerethatározat szövegének és céljának fényében értelmezni annak érdekében, hogy megvalósuljon az utóbbival elérni kívánt cél, mindemellett azonban a nemzeti jog *contra legem* értelmezése kizárt. Így az uniós joggal összhangban álló értelmezés elve megköveteli, hogy a belső jog egészét figyelembe vegyék, és a belső jogban elismert értelmezési módszereket alkalmazzák annak érdekében, hogy biztosítsák a kerethatározat teljes érvényesülését, és annak céljával összhangban álló eredményre jussanak (2019. június 24-i Popławski ítélet, C-573/17, EU:C:2019:530, 72–77. pont).

48 Ebből következik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy belső jogának egészét figyelembe véve és az abban elismert értelmezési módszereket alkalmazva, a lehető legnagyobb mértékben a 2002/584 kerethatározat szövegének és céljának fényében értelmezze az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozást.

49 Következésképpen a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2002/584 kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az e rendelkezést átültető olyan nemzeti szabályozás, amely általános jelleggel kizárja a végrehajtó igazságügyi hatóság azon lehetőségét, hogy a büntetés végrehajtása céljából kibocsátott európai elfogatóparancsot végrehajtsa, ha az érintett nem volt személyesen jelen az érintett határozat meghozatalát eredményező tárgyaláson. A nemzeti bíróság köteles e nemzeti szabályozást – a belső jog egészét figyelembe véve és az abban elismert értelmezési módszerek alkalmazásával – a lehető legteljesebb mértékben e kerethatározat szövegére és céljára tekintettel értelmezni.

A költségekről

50 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (hetedik tanács) a következőképpen határozott:

1) **A 2009. február 26-i 2009/299/IB tanácsi kerethatározattal módosított, az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a „határozat meghozatalát eredményező tárgyalás” e rendelkezésben szereplő fogalma vonatkozik a korábban kiszabott büntetések utólagos egybefoglalásával összbüntetésbe foglaló ítélethez vezető olyan eljárásra, amely során az ezen ítéletet meghozó hatóság nem vizsgálhatja felül az érintett bűnösségének megállapítását, és nem is változtathatja meg a korábban kiszabott büntetéseket, de mérlegelési mozgástérrel rendelkezik ezen összbüntetés mértékének meghatározása tekintetében.**

2) **A 2009/299 kerethatározattal módosított 2002/584 kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az e rendelkezést átültető olyan nemzeti szabályozás, amely általános jelleggel kizárja a végrehajtó igazságügyi hatóság azon lehetőségét, hogy a büntetés végrehajtása céljából kibocsátott európai elfogatóparancsot végrehajtsa, ha az érintett nem volt személyesen jelen az érintett határozat meghozatalát eredményező tárgyaláson. A nemzeti bíróság köteles e nemzeti szabályozást – a belső jog egészét figyelembe véve és az abban elismert értelmezési módszerek alkalmazásával – a lehető legteljesebb mértékben e kerethatározat szövegére és céljára tekintettel értelmezni.**

Aláírások